

Č. 4967.

Úrazové pojišťování. — Administrativní řízení (Slovensko): O podmínkách restituce pro zmeškanou lhůtu podle § 9. zák. čl. XX : 1901 ve věcech úraz. a nemoc. pojišťování.

(Nález ze dne 2. října 1925 č. 13.035).

V ě c: Firma A. & M. v Košicích proti ministerstvu sociální péče (min. taj. Dr. Jindř. Tučný) o včasnosti odvolání ve věci úrazového pojištění.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Z výměru Zem. úřadovny pro pojištění dělníků na Slovensku v Bratislavě ze 3. září 1923, jímž byl podnik stěžující si firmy uznán povinným k pojištění podle § 3 zák. čl. XIX z r. 1907 a zařazen podle nař. ze 14. července 1922 čís. 200 Sb. od 1. ledna 1920 pod titul č. 37 b — sklady nosníků a těžkého železa — do nebezpečenské třídy X. a nebezpečenského procenta 48, podala st-lka dne 4. prosince 1923 odvolání, popírajíc svou pojistnou povinnost a namítajíc nepřiměřenost nebezpečenského procenta. Zároveň poznamenala, že onen výměr nyní teprve našla. Ztratil prý se nějakým způsobem a objevil se opět teprve nyní. Minula-li tedy zatím předepsaná 15denní odvolací lhůta, žádala, aby zmeškání resp. prodlení uznáno bylo za ospravedlněné a aby o odvolání rozhodnuto bylo meritorně.

Odvolání bylo rozhodnutím župana župy košické, další odvolání pak nař. rozhodnutím zamítnuto. — —

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvážil nss takto: — — —

Podle § 9 zák. čl. XX z 1901 připouští se ospravedlňovací žádost tehdy, promeškala-li strana lhůtu k oprávněnému prostředku pro ne-odvratnou překážku. Paragrafem 181 zák. čl. XIX z 1907 zmocněn byl min. obch., aby v dohodě s min. vnitra a sprav. upravil podrobněji pro obor nemoc. a úraz. pojištění řízení restituční pro zmeškanou lhůtu. K úpravě té došlo nařízením min. obch. ze 4. června 1908 čís. 49.157 (Rendeletek Tara 1908, str. 887 a násl.), stanovícím v § 235, že restituce pro zmeškanou lhůtu odvolací má místo, osvědčí-li strana, že k zameškání došlo bez její viny.

Když i z porovnání těchto předpisů je patrné, že ve věcech nemoc. a úraz. pojištění podmínky stanovené zákonem (zák. čl. XX : 1901) byly do jisté míry zmírněny, nepřipouštějí nicméně předpisy ty pochybnosti o tom, že ani v tomto řízení nebylo upuštěno od principu závaznosti propadných lhůt — z ohledu na právní bezpečnost nutné — a že nebylo ani v tomto řízení ponecháno straně na vůli, zda toho kterého oprávněného prostředku použije ve lhůtě zákonem k tomu cíli všeobecně stanovené, či později, čímž ovšem ona propadná lhůta stala by se ilusorní, nýbrž že překročení lhůty té uznáno přípustným výhradně tehdy, nastala-li podmínka výslovně stanovená, že totiž lze důvodně míti za to, že k promeškání lhůty došlo bez zavinění strany, tudíž pro překážku, na jejíž dostavení se neměla strana vlivu ani svým činěním ani opomenutím a kterou za pravidelného běhu věci nemusila ani předpokládati.

V daném případě opřela st-lka svou žádost o restituci zmeškané odvolací lhůty o tvrzení, že rozhod. první instance, jí dle spisů správních, jak ostatně ani nepopírá, řádně doručené, »teprve nyní našla, poněvadž se nějakým způsobem ztratilo a teprve nyní se opět objevilo«. Jiného nepřednesla nic, ani v dalším odvolání, ani ve stížnosti.

Pak nelze však vytýkati nesprávnost závěru, z něhož žal. úřad patrně vycházel, že totiž strana nejen že neosvědčila, ale ani neuvedla nic, z čeho by bylo lze souditi, že promeškání stalo se bez jejího zavinění, zejména i bez jejího zanedbání péče a opatrnosti při řádném obchodníku právem předpokládané.

Nehleděl-li žal. úřad v základě tohoto závěru k restituční žádosti st-lčině pro nedostatek podmínky zákonem předpokládané a schválil-li důsledně stanovisko instance nižší, že k meritornímu přezkoumání sporné otázky přistoupiti nelze pro preklusi nastavší zameškáním odvolací lhůty, jest jeho výrok v souhlasu se svrchu uvedenými předpisy a bylo tedy zamítnouti stížnost jako bezdůvodnou.

Č. 4968.

O b e c n í v o l b y: I. * Pouhá okolnost, že nebylo vyšetřeno, zda zástupce dohlédacího úřadu dozíral nad správným prováděním volby (§ 35 zák. č. 75/1919), nezakládá sama o sobě vadu řízení. — II. * Není vážným porušením tajnosti volby, netají-li se voliči sami tím, kterak hlasují. — III. Je vadou řízení volebního, byla-li urna umístěna v odděleném prostoru určeném ke vkládání hlasovacích lístků do obálek.

(Nález ze dne 3. října 1925 č. 11.472/24).

V ě c: Šimon K. a spol. v Č. proti zemské správě politické v Praze o volbu obecního zastupitelstva.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Při volbě ob. zastupitelství v Č., konané dne 9. prosince 1923 dle zásady relativní většiny, zúčastnilo se podle zápisu volby 324 voličů; ve volebním osudí nalezeno bylo 321 obálek, obsahujících 318 hlasů (1 obálka byla prázdná a 2 obsahovaly čistý papír) a mimo to 2 hlasovací lístky vhozené do osudí bez obálek, z nichž jeden byl odevzdán pro kandidátní listinu č. 1, druhý pro č. 2. Z uvedených 318 platných hlasů připadlo na kandidátní listinu č. 1 (čs. sociální demokratická strana) 157, na listinu č. 2 (skupina maloročníků, domkářů a nájemníků) 161 hlasů.

Proti volbě podal Šimon K. a spol. tyto námitky:

1. Zástupce politického úřadu nepoučil při zahájení volby volební komisi o zákonných ustanoveních a připustil tak postup zákonu neodpovídající. 2. Urna byla umístěna v odděleném prostoru určeném pro vkládání hlasovacích lístků do obálek; proto komise neměla přehled o tom, jak se vkládají hlasovací lístky do urny, a byla vložena značná část lístků bez obálek a počet hlasů v urně nesouhlasil s počtem voličů, volby se zúčastnivších. Komise skutečně našla scházející 3 volební obálky v koši na odkládání nepoužitých kandidátních listin, započtla je jako odevzdané a prohlásila je za neplatné. Čítání těchto 3 hlasů činí